

Dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska - Słowenia

 Această pagină este o versiune realizată cu ajutorul instrumentului de traducere automată. Nu putem oferi nicio garanție în ceea ce privește calitatea traducerii.

1. Podstawy konstytucyjne
2. Wymiar sprawiedliwości
- #II
4. Sprawy dotyczące dostępu do informacji
5. Dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących udziału społeczeństwa w procesie decyzyjnym
6. Dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących działania lub zaniechania
7. Dostęp do wymiaru sprawiedliwości: inne środki zaskarżenia
8. Legitymacja procesowa
9. Zastępstwo prawne
10. Dowody
11. Środki zabezpieczające
12. Koszty
13. Mechanizmy pomocy finansowej
14. Terminowość
15. Inne kwestie
16. Cudzoziemcy
17. Sprawy transgraniczne

Podstawy konstytucyjne

Zgodnie z Konstytucją, w Słowenii każdy ma prawo do korzystania ze zdrowego środowiska życia, skoro państwo ma obowiązek wspierania zdrowego środowiska życia. Każdy obywatel UE ma obowiązek chronić obszary naturalne szczególnie interesujące i rarities państw i społeczności lokalnych i opieki w celu ich konserwacji. Co więcej, nabycie i korzystanie z własności powinna być realizacją funkcji środowiskowych. Wszystkie powyższe prawa są stosowane zgodnie z prawem. Istnieje swobodny dostęp do wymiaru sprawiedliwości, a także dla ochrony ich praw konstytucyjnych do Trybunału Konstytucyjnego, jeśli wykażą interes prawny zgodnie z prawem i jeśli wszystkie inne środki odwoławcze zostały wyczerpane. Obywatele mogą powoływać się na konstytucyjne prawo do zdrowego środowiska bezpośrednio w postępowaniu administracyjnym lub sądowym. Organy administracyjne i sądy mogą również bezpośrednio stosować konwencję z Aarhus, ratyfikowanej konstytucji stanowi, że traktaty międzynarodowe powinny być stosowane bezpośrednio.

II. Wymiar sprawiedliwości

Słoweńskiego sądownictwa jest zorganizowany w trzech przypadkach:

- Sąd Pierwszej Instancji: **Sądy rejonowe (okrajna sodišča) i sądy okręgowe (okrožna sodišča)**
- Druga instancja: **Višja sodišča (Sądy wyższe)**
- Trzeci przykład: Sąd Najwyższy („Vrhovno sodišče”)

W pierwszej instancji, mniej ważne sprawy są rozpoznawane przez sądy hrabstw, a większe znaczenie w sprawach przed sądami rejonowymi. Jeżeli odwołanie od orzeczenia sądu rejonowego, okręgowego lub Wysokiego Trybunału, będzie orzekać w przedmiocie jako sąd drugiej instancji. W niektórych przypadkach decyzje sądu wyższej instancji istnieje również możliwość odwołania się od wyroku, w którym to przypadku Sąd Najwyższy jest właściwy do orzekania w tej sprawie w trzeciej instancji. Ponadto wyspecjalizowany sąd administracyjny jest sądem administracyjnym (zwany „Upravno sodišče”). Przed tym sądem postępowanie może być wszczęte w celu zaskarżenia ostatecznej decyzji odmownej wydanej w ramach postępowania administracyjnego. Jeżeli Sąd Administracyjny wyda negatywną decyzję – środek zaskarżenia wnoszony do Sądu Najwyższego jest dozwolone. W Słowenii nie istnieją sądy wyspecjalizowane w dziedzinie środowiska, a zatem istnieje kilka różnych organów i sądów, do których może być prowadzone postępowanie, w zależności od rodzaju postępowania. Prowadzone są postępowania karne i cywilne w sprawach karnych lub cywilnych wydziały hrabstwa, okręgu i sądów wyższej instancji. Procedury administracyjne są prowadzone od negatywnej decyzji przed sądem administracyjnym. W Słowenii, ścisłe zasady ustalające, który sąd jest właściwy dla każdego przypadku, strony zasadniczo nie mogą wybrać lokalizację na wszczęcie postępowania sądowego. Należy jednak również zaznaczyć, że w Słowenii nie istnieją istotne różnice pomiędzy orzeczeniami różnych sądów w całym kraju.

Strona może złożyć odwołanie w ciągu 15 dni od otrzymania niekorzystnej decyzji sądowej. Po otrzymaniu odwołania, Sąd przesyła go kontrahentowi. Do sądu administracyjnego nie zawsze jest możliwe odwołanie. Wniesienie odwołania jest możliwe tylko wtedy, gdy sąd zmienionej aktu administracyjnego, na podstawie określenia różnych okoliczności sprawy niż organ administracyjny. Nie jest również możliwe wnoszenie odwołań od decyzji dotyczących legalności wyborów. W związku z tym Sąd Administracyjny miał nie tylko jurysdykcji, lecz także reformatory cassational. Sam Trybunał podjął nową decyzję, jeżeli dysponuje wystarczającymi informacjami na temat sprawy, zwłaszcza gdy nowe postępowanie administracyjne mogłoby wyrządzić większe szkody wnoszącemu odwołanie lub organ administracyjny przedstawił nową decyzję niezgodnie z wytycznymi sądu. Słoweńskie prawo umożliwia również nadzwyczajne środki odwoławcze od orzeczeń sądu wyższego. Są to zmiany, wniosek o ochronę, skargi o stwierdzenie nieważności legalności kompromisu w sądzie oraz wznowieniu postępowania. Typowe i najczęściej są zmiany, która może być wniesiona do sądu wyższej instancji przeciwko decyzji przed Sądem Najwyższym i wymagają adwokata po stronie strony. Przegląd jest możliwe w terminie 30 dni od otrzymania wyroku i wyższej instancji tylko ze względu na błędy proceduralne lub naruszenie prawa materialnego. Wniosek o objęcie ochroną legalności można złożyć w terminie trzech miesięcy, do Sądu Najwyższego, jedynie przez prokuratora. Skarga o stwierdzenie nieważności kompromisu w sądzie można składać w terminie trzech miesięcy od przyczyn ograniczenia stwierdzenia nieważności, lecz po upływie 3 lat od przyczyny nieważności, wniesienie skargi nie jest już możliwe. Powody unieważnienia lub nienależytego wykonywania obowiązków sędziego są stronami lub gdy osiągnięto kompromis, życie w błąd ani skłaniać. Bardziej powszechne są wnioski o ponowne otwarcie sprawy. Jest to obiektywnie możliwe w ciągu pięciu lat po formalnym ostatecznego charakteru decyzji, lecz jedynie subiektywnie w ciągu 30 dni od okoliczności, które uzasadniają ponowne otwarcie nastąpiło lub strona jest o nich informowany. Powody ku temu są głównie proceduralne lub fałszywe zeznania lub strona została poinformowana o nowych dowodów. Od orzeczeń sądu administracyjnego, dozwolone są jedynie nadzwyczajne środki odwoławcze i ponownego przeglądu sprawy.

Prawie nie ma cech postępowania sądowego w sprawach środowiskowych. W odniesieniu do postępowania przed sądem administracyjnym, zgodnie z przepisami o ochronie środowiska, Trybunał orzekł w sprawach o pozwolenia środowiskowe lub pozwolenia środowiskowe w ciągu trzech miesięcy. Inne zasady są takie same jak zasady mające zastosowanie do innych przypadków. Ponadto brak jest przepisów szczególnych dotyczących postępowania sądowego w sprawach środowiskowych z urzędu, tj. działań, które Trybunał może bez wniosku przez którąkolwiek ze stron. Environmental Protection Act określa szerokie prawa obywateli jako osób lub ich stowarzyszenia przed Sądem, że ktoś czegoś zatrzymania, które powoduje lub mogłoby spowodować poważniejsze konsekwencje dla środowiska lub zagrożenia życia lub zdrowia ludzi. Nie istnieją jednak żadne szczególne przepisy proceduralne stosowane w takich przypadkach. Należy również zauważyć, że nie doszło jeszcze do żadnych przypadków w oparciu o tę normę.

III. Sprawy dotyczące dostępu do informacji

Zgodnie z postanowieniami ustawy o dostępie do informacji publicznej, władze w Słowenii są prawnie zobowiązane do udzielenia wszelkich informacji dotyczących ich pracy. Wniosek o uzyskanie informacji o charakterze publicznym nie musi zawierać wyjaśnienie, dlaczego informacje są potrzebne i sposobach wykorzystywania. Istnieje tylko kilka rodzajów informacji, które organy mogą odmówić świadczenia. Przykłady takich informacji obejmują: „chroniony”

- Informacje, które zgodnie z aktem prawnym regulującym sklasyfikowanych danych, definiuje się jako niejawne
- dane osobowe, których ujawnienie stanowiłoby naruszenie prawa do prywatności
- informacje uzyskane lub sporządzone do celów postępowania administracyjnego lub sądowego, którego ujawnienie zagroziłoby realizacji tej procedury.

Niemniej jednak władze muszą ujawniać takie informacje chronione, jeżeli interes publiczny w ujawnieniu jest wystarczająco istotny. Informacje dotyczące środowiska, interesu publicznego ma pierwszeństwo przed innymi interesami. Informacje dotyczące środowiska, jest szczególnie istotna oraz ustawy Prawo ochrony środowiska przewidziano jego dostępności. Nie istnieją żadne ograniczenia w odniesieniu do dostępu do informacji dotyczących środowiska. Istnieje jedynie swobodnego dostępu do informacji, które organy administracyjne uzyskiwania oraz zbierania. Można zażądać informacji od organów administracji krajowej lub nawet z nieformalne pismo pocztą elektroniczną (brak podpisu elektronicznego jest konieczna). Wskazane jest, by żądane informacje były możliwie jak najdokładniej określony i że należy wskazać, w jakiej formie informacje te należy przekazać (wersja elektroniczna, fotokopii itd.). Władze muszą odpowiedzieć w terminie 20 dni. Jeżeli nie dostarczy żądanych informacji, mają one obowiązek wydać negatywną decyzję w formie pisemnej. Decyzja musi zawierać wyjaśnienie, dlaczego wniosek został odrzucony i w jaki sposób wspomniana decyzja może być przedmiotem odwołania. Jeżeli władze nie wydają decyzję odmowną lub jeżeli nie spełnią w ciągu 20 dni, odwołanie może zostać wniesione do Information Commissioner, który jest autonomiczny i niezależny organ („Informacyjny pooblaščenc) — <https://www.ip-rs.si/?id=195> <https://www.ip-rs.si/?id=195> Jeżeli decyzja jest negatywna, odwołanie należy złożyć do komisarza ds. informacji w terminie 15 dni. W przypadku gdy organy nie składali, istnieje również możliwości odwołania, który nie podlegał żadnym terminem. Information Commissioner może nakazać organowi władzy publicznej w celu udzielenia wymaganych informacji. Jeżeli również decyzja Information Commissioner jest ujemna, może wszcząć postępowanie sądowe przeciwko niej przed sądem administracyjnym w Lublanie. Wszystkie prace przedstawione w niniejszej sekcji: Wniosek o udzielenie informacji, odwołania do Information Commissioner i skargi do sądu administracyjnego, należy do języka słoweńskiego. W regionach przygranicznych Słowenii, gdzie mieszkają mniejszości włoskiej i węgierskiej, włoskiej lub węgierskiej język może być również używany.

IVI. Dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących udziału społeczeństwa w procesie decyzyjnym

Zgodnie z ustawą – Prawo ochrony środowiska istnieją trzy główne procedury administracyjne w następujący sposób:

1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko (SEA): Przed przeprowadzeniem morską, jednostka inicjująca planu dostarcza definicji, opisu i oceny wpływu wdrożenia planu na środowisko i ewentualnych rozwiązań alternatywnych w sprawozdaniu dotyczącym środowiska. Jeżeli plan odnosi się do obszaru chronionego, w sprawozdaniu należy uwzględnić także przepisami o ochronie przyrody zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. ESMA opracuje plan i prześle plan i projekt sprawozdania dotyczącego środowiska do Ministerstwa Środowiska, że przekaze wniosek do organów odpowiedzialnych za poszczególne obszary ochrony środowiska. Właściwe organy mają 21 dni na przesłanie uwag na temat dopuszczalności sprawozdania o oddziaływaniu na środowisko, jednak jeśli nie spełnią, uznaje się, że zgadza się z nim. Jeżeli występują pewne postulaty dotyczące poprawy sprawozdania dotyczącego środowiska, należy je złożyć w terminie 45 dni od otrzymania, lub zmiany sprawozdania o oddziaływaniu na środowisko. Podczas procesu, ogół społeczeństwa również musi zostać poinformowany o programie i sprawozdaniu dotyczącym środowiska w otwartych dyskusji, która trwa co najmniej 30 dni. W razie wystąpienia pewnych oddziaływań na środowisko w państwie sąsiednim granic państwowych, zachęca się do tego procesu. Ostateczna decyzja jest decyzją ministra środowiska o dopuszczalności wpływu zaproponowanego planu na środowisko. Decyzja ta może być dodatnia lub ujemna. Od niniejszej decyzji przysługuje apelacja. Jeżeli plan jest państwem producenta, wówczas rząd podejmie decyzję o odwołaniu. Jeżeli plan animatorów społeczności lokalnej, to wówczas nie przysługuje odwołanie, ale można przejść bezpośrednio do sądu administracyjnego (niektórzy eksperci prawni są zdania, że jest to możliwe tylko dla społeczności lokalnych, chociaż prawo ochrony środowiska nie ma bezpośredniego to). Najprawdopodobniej trafi do sądu administracyjnego w sprawie SEA jest możliwe dla innych PO, ale okazały się one interesu prawnego nie istnieje jeszcze orzecznictwo w tej sprawie. Takie rozporządzenie jest szczególnym rodzajem postępowania administracyjnego rozporządzenia. W przypadku niektórych planów, SOOŚ jest zawsze obowiązkowe, inne, które mogłyby wywierać znaczący wpływ na środowisko, Ministerstwo Środowiska zdecyduje o ich obowiązkach.

W przypadku planowania przestrzennego, procedura jest taka sama lub postępowanie sądowe (odwołanie), ale nie ma ograniczony dostęp do środków odwoławczych. W hierarchii aktów prawnych, akty są ogólne plany zagospodarowania przestrzennego, a nie indywidualnych. Dlatego nie jest możliwe, aby przejść do innego sądu administracyjnego lub sądu w celu ich zakwestionowania. Trybunał Konstytucyjny może badać ogólnego aktu prawnego tylko pod kątem zgodności z konstytucją i innymi aktami prawnymi. Przegląd jest dozwolone wyłącznie, jeżeli zainteresowany może udowodnić swój interes prawny. Miało to zastosowanie do roku 2007, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł, że w przypadkach planowania przestrzennego interes prawny istnieje tylko wtedy, gdy wyczerpane zostaną wszystkie środki odwoławcze (decyzja U-I-275/07). Od tamtej pory nie istnieją środki odwoławcze w procedury planowania przestrzennego. Istnieje jedynie możliwość zaangażowania się w ten proces uczestnicząc w procedurze wydawania pozwolenia na budowę, wykorzystania środków prawnych w kraju, a następnie przejść do Trybunału Konstytucyjnego.

2. Ocena oddziaływania na środowisko (OOŚ): Rząd uchwalił dekret o kategorii działań, do których OOŚ jest obowiązkowa. OOŚ jest obowiązkowa w odniesieniu do działań wywierających wpływ na środowisko tylko powyżej pewnego progu oddziaływania. W

odniesieniu do działań mających wpływ na środowisko w ten sposób nie tylko sprawozdanie, zawierające pojedynczej analizy i częściowe badanie będzie wystarczająca. Środowisko OOŚ stanowi podstawę zatwierdzenia („okoljevarstveno soglasje”) – jest to decyzja administracyjna, które pochodzą od słoweńskiej agencji ochrony środowiska. Inwestor powinien w pierwszej kolejności dochodzić od Ministerstwa Środowiska informacje dotyczące obowiązkowej zawartości sprawozdania dotyczącego środowiska, w którym przedstawił on projekt jednocześnie. Ministerstwo wysyła projekt do pozostałych organów odpowiedzialnych za poszczególne dziedziny ochrony środowiska – powinny odpowiedzieć w terminie 15 dni. W przeciwnym wypadku uznaje się, że nie mają one szczególne wnioski. Ministerstwo powinno przekazać inwestorowi odpowiednie informacje w terminie 30 dni od daty otrzymania wniosku (na dalszych etapach procedury, może mieć pewne dodatkowe wymogi). Inwestor stosuje w odniesieniu do decyzji w sprawie OOŚ z projektem wniosku a sprawozdanie o oddziaływaniu na środowisko. W ramach tego procesu społeczeństwo musi być informowane o inwestycji, oceny oddziaływania na środowisko oraz projektu decyzji w sprawie OOŚ w otwartą debatę publiczną, która trwa co najmniej 30 dni. Te same dokumenty zostaną również przesłane przez jednostki odpowiedzialne za poszczególne obszary ochrony środowiska; Te ostatnie muszą odpowiedzieć w terminie 21 dni. Jeśli tego nie robią, to zakłada się, że nie mają żadnych uwag. W razie wystąpienia pewnych oddziaływań na środowisko w granicach państwa sąsiadujące państwa członkowskie, (UE) jest proszona o procesie. Organ administracyjny właściwy do podejmowania decyzji w sprawie pozwolenia środowiskowego jest słoweńskiej agencji ochrony środowiska. Nie jest możliwe odwołanie od tej decyzji – do podjęcia decyzji organu (organów) jest Ministerstwo Środowiska. Odwołanie od decyzji Ministerstwa, istnieje możliwość wszczęcia postępowania sądowego przed sądem administracyjnym. Postępowanie to jest jednak możliwe tylko w odniesieniu do końcowej decyzji w sprawie OOŚ. Można zakwestionować zarówno pozwolenia środowiskowego i środowiska sprawozdania, stanowiącego podstawę wydania zgody, w postępowaniu sądowym. Pod względem formalnym, zezwolenia mogą zostać podważone. Nie istnieją szczególne zasady dotyczące takich spraw, oprócz zwykłych przepisów mających zastosowanie do wszystkich spraw wniesionych do sądu administracyjnego (na temat dowodów, przesłuchań itd.). Należy podkreślić, że nie było zbyt wielu przypadków jeszcze w takich sprawach. Jednak zgodnie z ustawą – Prawo ochrony środowiska, Sąd powinien podjąć decyzję w terminie trzech miesięcy. Ponadto, aby mogły występować przed sądami krajowymi należy jednak zajmowały się postępowaniem administracyjnym. W trakcie czasu na otwarte dyskusje na temat decyzji, zainteresowane organizacje pozarządowe mające status zgodnie z prawem ochrony środowiska, lub osób, które żyją, własności lub są posiadaczami nieruchomości w zakresie oddziaływania na środowisko, muszą zgłosić swój udział w procedurze.

3. Pozwolenia środowiskowego: Istnieją trzy rodzaje pozwoleń środowiskowych („okoljevarstveno dovoljenje”) – dyrektywa IPPC, dyrektywa Seveso i innych. Rozporządzenie rządu określa IPCC i dyrektywą Seveso. Organ administrujący przy podejmowaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest słoweńskiej agencji ochrony środowiska. Wniosek o zezwolenie musi zawierać opis infrastruktury i środki w zakresie zmniejszenia wpływu tej działalności na środowisko. Opinia publiczna powinna zostać także poinformowana o otwarty i powinni mieć możliwość przesyłania uwag w ciągu 30 dni (ale tylko w odniesieniu do IPCC i dyrektywą Seveso). Odwołanie przysługuje od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, który należy złożyć w ministerstwie środowiska. Przeciwko decyzji ministerstwa, możliwe jest wszczęcie postępowania sądowego przed sądem administracyjnym. Istnieje ponadto postępowanie administracyjne w sprawach środowisku naturalnemu (dyrektywie ELD) lub systemu. Organ właściwy dla systemu ELD słoweńskiej agencji ochrony środowiska Republiki Słowenii. Agencja może wydać decyzji administracyjnej o zanieczyszczającego, a środki zapobiegawcze, kiedy istnieje zagrożenie wystąpienia szkody w środowisku. Alternatywnie, jeżeli szkoda już powstała, można wydać nakaz administracyjny z działaniami na rzecz rekultywacji zniszczonych obszarów. Przeciwko tej decyzji administracyjnej, nie ma możliwości odwołania, lecz zainteresowanych podmiotów może również skierować sprawę bezpośrednio do sądu administracyjnego. W postępowaniu administracyjnym dotyczącym statusu, organizacji pozarządowych z interesu publicznego w ochronie środowiska (Environmental Protection Act) również mogą być stronami w postępowaniu. W odniesieniu do stawiennictwa w sądzie decyzji administracyjnych w sprawach środowiskowych, należy wyczerpać wszystkie dostępne środki prawne opisane powyżej. Zwrócić się bezpośrednio do sądu, jest możliwe jedynie w przypadkach „milczenia administracyjnego”, gdy upłynął ustawowy termin na wydanie decyzji upłynął decyzja nie została wydana. Sąd Administracyjny może podjąć decyzję w sprawie zgodności z prawem decyzji administracyjnych oraz legalność decyzji administracyjnych lub czynów łamiących prawa człowieka, jeśli nie ma innych środków ochrony prawnej. Jeżeli decyzja jest korzystna dla odwołania się strony, sąd administracyjny może uchylić decyzję administracyjną lub usunięcia oraz zwrotu z powrotem do decyzyjnego organu administrującego lub może zamiast tego organu administracyjnego. Nie ma specjalnych zasad dotyczących decyzji IPPC do sądu administracyjnego oraz nie było zbyt wielu przypadków, aż do dzisiaj. Według ustawy o ochronie środowiska, Sąd powinien podjąć decyzję w terminie trzech miesięcy. Ponadto, aby mogły występować przed sądem odsyłającym, należy jednak zajmowały się postępowaniem administracyjnym. W trakcie czasu na otwarte dyskusje na temat decyzji, zainteresowane organizacje pozarządowe mające status zgodnie z prawem ochrony środowiska, lub osób zamieszkujących posiada mienie lub są wskazani w zakresie oddziaływania na środowisko, muszą zgłosić udział w procedurze. Jeżeli zaskarżenie decyzji administracyjnej przed sądem, nie oznacza, że decyzja nie jest „ostateczna” oraz „jeszcze w życie”.

V. Dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących działania lub zaniechania

Każdy może sprawozdania do właściwych organów o niebezpiecznej działalności (policji lub do inspektora ochrony środowiska). Ponadto zgodnie z ustawą – Prawo ochrony środowiska, obywateli i ich organizacji, może złożyć skargę bezpośrednio do sądu, jeżeli ktoś nie powoduje lub może powodować (z pewnymi poczynaniach) szkody w środowisku mogące stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi. Chociaż niniejsze rozporządzenie zostało przyjęte w Słowenii ponad 15 lat temu, nie został jeszcze zarejestrowany. Udanie się do sądu bezpośrednio przed organami państwowymi w kwestiach środowiskowych nie jest bezpośrednio ustalana zgodnie z prawem, z wyjątkiem środków odwoławczych w postępowaniu administracyjnym. Istnieją dwa organy administracyjne uprawnione do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach środowiskowych: Ministerstwo środowiska (obecnie jest to Ministerstwo Rolnictwa i Środowiska („Ministrstvo za okolje in Agriculture”), słoweńskiej agencji ochrony środowiska („Agencija Republike Slovenije za okolje), które podlega Ministerstwu. Treść wniosku z tymi organami jest zwyczajowo zdefiniowany w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych przydatne formularze znajdują się również na stronie internetowej Ministerstwa. Warunki kontroli sądowej są prawie takie same jak w innych przypadkach: Strona ta powinna mieć status prawny i rozważyć trzy najważniejsze powody odwołania się od decyzji właściwego organu (decyzja administracyjna):

- nieprawidłowe ustalenie okoliczności i fakty,
- błędy proceduralne,
- niewłaściwym stosowaniem prawa.

Decyzje inne niż te, które są administracyjne nie można zakwestionować, ponieważ sądy administracyjne nie orzekają w sprawie decyzji, które są oparte na wynikach upodmiotowienia w podejmowaniu decyzji politycznych.

VI. Dostęp do wymiaru sprawiedliwości: inne środki zaskarżenia

Istnieje kilka innych środków dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Kodeks zobowiązań uznaje prawo osób do żądania, aby niektóre działalności stwarzające zagrożenie powinna zostać wstrzymana (zwykle jest to związane z wnioskiem o odszkodowanie). Nowy kodeks karny jest objęte oskarżeniem kilka czynów przeciwko środowisku podlegających ściganiu z oskarżenia publicznego przez oskarżyciela publicznego. Prywatne postępowania karnego nie jest możliwe. Prawo własności (kod zapewnia ochronę przed zaburzeniami wszystkich emisji pochodzących z użytkowania nieruchomości, które wpływają na właściwości i przekracza normalny lub powoduje większe szkody). Każdy właściciel nieruchomości powinien wykorzystywać swojej nieruchomości w określonych granicach, aby nie wpływać na stosowanie innych nieruchomości – emisje poza granice zwykłego użytku nie są dozwolone. Właściciel nieruchomości, których może złożyć skargę przeciwko niej przed sądem cywilnym. W Słowenii nie istnieją specjalne Rzecznika Praw Obywatelskich do spraw środowiskowych, lecz na podstawie ustawy o ochronie środowiska, Rzecznik Praw Obywatelskich (Varuh človekovih pravic”) (<http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6>) posiada pewne kompetencje w kwestiach związanych z ochroną środowiska. <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6> Jest on odpowiedzialny za ochronę konstytucyjne prawo do zdrowego środowiska. Rzecznik Praw Obywatelskich zajmuje się naruszania praw człowieka i ochrony środowiska) (przez państwo lub władze lokalne i niewłaściwego administrowania, ale jego wpływ jest nieformalnym. Jego opinie nie są wiążące, ale są one przestrzegane. Prokuratorzy są odpowiedzialne jedynie za ściganie przestępstw przeciwko środowisku, które są uregulowane w kodeksie karnym. Inspektorat Republiki Słowenii ds. rolnictwa, leśnictwa, żywności i środowiska („Inšpektorat Republike Slovenije za okolje”) jest również istotne znaczenie, ponieważ jest to główny organ kontroli/nadzoru wdrażania odpowiednich przepisów w zakresie ochrony środowiska.

VII. Legitymacja procesowa

Legitymacja procesowa	Postępowanie administracyjne	Postępowanie sądowe
Osoby fizyczne	Interes prawny jest zwykle ujmowany, gdy decyzja administracyjna dotyczy pojedynczego przypadku czy sprawa dotyczy jednostki (bezpośrednie korzyści osobistej korzyści na podstawie uregulowań prawnych)	Takie same jak w przypadku procedury administracyjnej, do sądu administracyjnego lub bezpośrednio osobiste interesy i korzyści na podstawie uregulowań prawnych do sądu cywilnego
Organizacje pozarządowe	Tak samo jak osoby fizyczne	Tak samo jak osoby fizyczne
Inne podmioty prawne	Tak samo jak osoby fizyczne	Tak samo jak osoby fizyczne
Grupy ad hoc	Prawo.	Prawo.
Zagraniczne NGO	Tak samo jak osoby fizyczne	Tak samo jak osoby fizyczne

W sprawach dotyczących środowiska istnieją pewne wyjątki proceduralne zgodnie z ustawą – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o ochronie przyrody. W procedurach administracyjnych dotyczących IPPC, OOS i Seveso zezwolenie status strony w postępowaniu administracyjnym automatycznie otrzymują:

1. osoby, które zamieszkują lub posiadają lub innych właścicieli gruntów na obszarze określonym jako obszar oddziaływania na środowisko (w sprawozdaniu o oddziaływaniu na środowisko);
2. Organizacje pozarządowe o specjalnym statusie interes publiczny w ochronie środowiska.

Niemniej jednak, aby uzyskać legitymację procesową, dana osoba musi złożyć deklarację przy procedurze w czasie, w odniesieniu do otwartej debaty publicznej. Jeżeli jest legitymacja procesowa w postępowaniu administracyjnym można także wykorzystać dodatkowe środki przed sądem administracyjnym.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody jedynie stowarzyszeń (o których mowa w charakterze organizacji pozarządowej) mogą uzyskać status interesu publicznego. Status ten umożliwia im udział we wszystkich procedur administracyjnych lub sądowych dotyczących ochrony środowiska. W teorii, według ustawy Prawo ochrony środowiska, istnieje możliwość *actio popularis*. W celu skorzystania z prawa do zdrowego środowiska życia, obywatele mogą, indywidualnie lub za pośrednictwem stowarzyszeń, zrzeszeń i organizacji, wnieść do sądu, żądając posiadacz działalności szkodliwej dla środowiska, zaprzestania działalności, jeżeli może ono powodować lub powoduje nadmierne obciążenie dla środowiska lub jeżeli można je przedstawić lub stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, albo żądając, by podmiot odpowiedzialny za działalność na szkodę środowiska naturalnego zakazane od rozpoczęcia działalności, jeśli istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że działalność powoduje takie konsekwencje. W innych przypadkach, obok wspomnianych wyjątków na środowisko, ogólne przepisy mają zastosowanie. Główną przeszkodą jest zazwyczaj wykazanie interesu prawnego w celu rozpoczęcia postępowania.

Rzecznik Praw Obywatelskich ma pewne kompetencje w dziedzinie ochrony środowiska, ale jedynie przed Cour constitutionnelle, kiedy konstytucyjne prawo do zdrowego środowiska naturalnego jest zagrożony. W regularnych procedur sądowych istnieje również możliwość złożenia nadzwyczajnego środka zaskarżenia w celu ochrony pod względem zgodności z prawem, która może zostać przedstawiony przez prokuratora generalnego w terminie 3 miesięcy. Może on zostać złożony w oparciu o naruszenie zasad proceduralnych lub naruszenie prawa materialnego. Tylko nieliczne takie przypadki zdarzają się corocznie. Nie jest możliwe odwołanie od wspomnianej decyzji do sądu administracyjnego.

VIII. Zastępstwo prawne

Adwokaci są częścią wymiaru sprawiedliwości. W kwestiach środowiskowych, zastępstwo prawne nie jest obowiązkowe, ale zastępstwo procesowe może być obowiązkowy w zależności od sądu, który przeprowadzi postępowanie. W procedurach administracyjnych zastępstwo procesowe nie jest obowiązkowe. To samo odnosi się do sądu administracyjnego, państwa i sądy okręgowe i sądy apelacyjne. Przed Supreme Court zastępstwo procesowe zapewnione przez adwokata jest zawsze obowiązkowe. Reprezentacji prawnej w postępowaniu karnym jest obowiązkowe dla oskarżonego. Wszyscy adwokaci należą do stowarzyszenia prawników („Odvetniška zbornica”) (<http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar>).⁷ <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar> Listę adwokatów są one publikowane na oficjalnej stronie internetowej Stowarzyszenia, są sortowane według dziedzin specjalizacji, ale środowiska nie została wymieniona jako kategoria. Istnieje tylko kilka prawników zajmujących się kwestiami środowiskowymi.

IX. Dowody

W Słowenii nie istnieją szczególne zasady dotyczące dostarczania dowodów w postępowaniach sądowych w sprawach dotyczących kwestii środowiskowych. Standardowa procedura sądowa przepisów. W postępowaniu cywilnym strony mają obowiązek przedstawienia wszystkich dowodów (dokumenty, świadkowie, biegli sądowi) do końca pierwszej rozprawy. Sąd odrzuca wszystkie dowody zaproponowane po upływie tego terminu, chyba że Strona może udowodnić, że nie był w stanie dokonać tego wcześniej. W mniejszych przypadkach (do 2,000 EUR), wszystkie dowody powód musi zostać wymienione i przedstawione w skardze. Sąd podejmuje decyzję wyłącznie na podstawie dowodów przedstawionych przez strony i nie będzie poszukiwać dodatkowych dowodów z własnej inicjatywy. Postępowań karnych w sprawach środowiskowych rozpatrywanych przez prokuratorów, którzy muszą przedstawić wszystkie dowody. Osoba, która złożyła skargę w trybie karnym, na podstawie których wszczęto postępowanie wyjaśniające, nie oczekuje się przedstawienia dowodów w tej sprawie. W postępowaniu przed Trybunałem Administracyjnym (procedury negatywnej decyzji administracyjnej), których nie można przedstawić nowe dowody, które mogły już przekazać w toku postępowania administracyjnego. Oznacza to, że strony muszą być dokładnie przedstawić wszystkie dowody mają już w toku postępowania administracyjnego. Jednakże Trybunał będzie niekiedy poszukiwania dodatkowych dowodów, aby dojść do słusznego wniosku w tej sprawie. W sprawach dotyczących środowiska, w celu wykazania odpowiedzialności i ustalić związek pomiędzy przyczynami i skutkami uzyskanie użytecznych i odpowiednich wiedzy jest

podstawowym warunkiem zaskarżenia. Okoliczności faktyczne mogą być uzasadnione jedynie na podstawie takiej wiedzy. Jednakże nie istnieją żadne niezależne organy pozarządowe, eksperta mającego taką wiedzę fachową. Optymalnym sposobem jest angażowanie się ekspert, który jest również zarejestrowany w charakterze biegłego sądowego („sodni izvedenec”) przy Ministerstwie Sprawiedliwości i Administracji Publicznej (http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView). W odpowiednich biegłych Sąd może rozpatrywać jedynie ekspertyzy przez biegłego sądowego, jeżeli druga Strona zgadza się z tą propozycją. Jeśli nie, Trybunał orzeka o ekspercie w porozumieniu ze stronami. Biegli sądowi można też współpracę z ekspertem instytucji. Przed określeniem ekspertów, strony mogą wypowiedzieć się na temat wyboru. Nie jest przepisem proceduralnym, że Sąd korzysta biegłego sądowego, jeżeli niektóre fakty lub okoliczności, które należy wyjaśnić, a Trybunał nie dysponuje taką wiedzę specjalistyczną. Opinia eksperta ma szczególne znaczenie, ponieważ w kwestiach środowiskowych Strona stara się udowodnić inaczej zgodnie z ekspertyzami sporządzonymi przez organy państwowe i które prawdziwe. Sędziowie mają swobodę w ocenie specjalistycznej, w porównaniu z innymi dowodami. Strony mogą komentować z wiedzy ekspertów mogą zostać wezwane do wyjaśnienia przed Trybunałem. W pewnych okolicznościach (niepełne, niespójne) sąd może wybrać nowego eksperta. Jeżeli jednak nie ma wiedzy, Trybunał uważa, że braku wiedzy fachowej odpowiednich dowodów.

Wstrzymanie wykonania kwestionowanego działania.

W chwili zaskarżenia decyzji administracyjnej, odwołanie ma skutek zawieszający w zaskarżonej decyzji. Środek odwoławczy od decyzji administracyjnej przed sądem administracyjnym, nie musi mieć skutku zawieszającego. Niektóre przypadki są wyłączone i są określone ustawowo, na przykład w przypadku pozwolenia na budowę w zakresie obiektów o znaczeniu uznane na szczeblu państwa, gdy pozew przeciwko takie pozwolenie zostanie złożony do sądu, nie ma skutku zawieszającego. O wstrzymanie wykonania kwestionowanego działania będą mogły być wydawane w sprawach środowiskowych w toku postępowania sądowego, ale nie dotyczy to wszystkich przypadków. O wstrzymanie wykonania kwestionowanego działania jest regulowane egzekwowania i zabezpieczenie roszczeń cywilnoprawnych; jest to dozwolone jedynie w związku z niektórymi materialną lub niematerialną i roszczeń skierowanych wobec majątku strony przeciwnej. Trybunał jest zobowiązany (i) decydują o wstrzymanie wykonania kwestionowanego działania szybko. Ponadto możliwe jest odwołanie od takiej decyzji sądu. Rozporządzenie o wstrzymanie wykonania kwestionowanego działania, jednakże nie są właściwe do spraw środowiskowych. W przypadku większości decyzji administracyjnych (z wyjątkiem przypadków na etapie pozwolenia na budowę w zakresie obiektów państwowych), taki system zostanie wprowadzony, aby decyzje są nieważne lub „obowiązujących”, dopóki wszystkie zwykłe środki odwoławcze zostały wyczerpane (przy założeniu, że są dostępne środki ochrony prawnej), zatem Instytutu wstrzymanie wykonania kwestionowanego działania nie jest faktycznie niezbędne.

XI. Koszty

Postępowanie administracyjne koszty są regulowane ustawą o opłatach administracyjnych i opłaty sądowe są regulowane ustawą. Opłaty nie są wysokie, zazwyczaj około 100 EUR. Jeżeli jednak postępowanie przed Sądem obejmuje żądanie odszkodowania, taryfy są wyższe, w stosunku do kwoty żądanego odszkodowania. Opłaty administracyjne są niższe. Większość kosztów są koszty prawnika, ekspertami oraz sprawozdania ekspertów; Najgorszy scenariusz przegrywa sprawę i obejmujące wszystkie te koszty strony przeciwnej – koszty mogą wzrosnąć nawet kilka tysięcy eurs. Na koniec postępowania koszty są zwracane zgodnie z zasadą „powodzenia”. Jednak może to stanowić problem dla strony wygrywającej w przypadkach, gdy odszkodowanie zostało uwzględnione. Koszty dzielone są między stronami stosunku przyznana kwota rekompensaty za szkody, a kwotę rekompensaty. Zatem nawet jeśli strona zdoła udowodnić, że druga strona ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone środowisku naturalnemu, wygra sprawę i przyznania mu odszkodowania, jednak wymagana kwota jest znacznie wyższa od kwoty przyznanej o automatycznie strona musi pokrywać swoją część kosztów, która może być nawet wyższa od kwoty przyznanego odszkodowania.

XII. Mechanizmy pomocy finansowej

Kwestii środowiskowych nie wynikały ze szczególny powód zwolnienia dla kosztów w postępowaniu sądowym. Według ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej we wszystkich przypadkach osoba lub organizacja mogą być, pod pewnymi warunkami, wyłączone z kosztów procesowych. Dla osób indywidualnych, pod warunkiem ich słabej sytuacji finansowej. Nie ma to jednak zastosowania do organizacji. Mogą one zostać zwolnione, jeżeli posiadają status użyteczności publicznej. Według różnych ustawodawstw różnych organizacji pozarządowych w Słowenii, mogą uzyskać status interesu publicznego w różnych dziedzinach. Zgodnie z ustawą – Prawo ochrony środowiska, mogą uzyskać status działających w interesie publicznym, ochrony środowiska oraz – zgodnie z ustawą o ochronie przyrody – mogą uzyskać status działające w interesie publicznym ochrony przyrody. Takie organizacje mogą uzyskać bezpłatną pomoc prawną, jeżeli są one w sądzie w dziedzinach leżących w interesie publicznym. Ogólny warunek dotyczący bezpłatnej pomocy prawnej jest również, że sprawa ma dobre perspektywy. Nieodpłatną pomoc prawną, mogą obejmować wynagrodzenie prawnika, opłat sądowych, kosztów powołania świadków, biegłych i innych kosztów postępowania. Nie obejmuje on jednak koszty strony przeciwnej w przypadku utraty roszczenia. Osoba lub organizacja powinna ubiegać się o

bezpłatną pomoc prawną na najbliższym sądu rejonowego lub sądu administracyjnego. W przypadku przyjęcia wniosku, przypisano adwokata. Nie istnieją prawie żadne praktyki przez prawników pro bono w Słowenii, choć widoczne są pierwsze oznaki częściowej zmiany w tej dziedzinie. Niektóre indywidualne odstępstwa i wprowadzono projekt pod auspicjami Instytutu Pokoju (<http://www.mirovni-institut.si/Projekt/All/en/stran/2>) – budowanie zdolności do pracy prawników pro bono w Słowenii. <http://www.mirovni-institut.si/Projekt/All/en/stran/2> Wszystkie skierowane do adwokatów, a niektóre uzgodnione, jednakże żaden z nich nie dokonywał środowiska wyspecjalizowane. Choć poczyniono już pewne wysiłki w tym kierunku, to wciąż brak „poradnia prawną” zajmujących się sprawami dotyczącymi kwestii środowiskowych. Ponadto brak interesu publicznego, organizacje lub prawnicy zajmujący się prawem ochrony środowiska. Istnieje tylko jedna organizacja pozarządowa ustanowieniu prawnej ochrony środowiska naturalnego z Centrum kompetentnych prawników wyspecjalizowanych w sprawach środowiskowych. Istnieje również Pravno-informacijski centrum informacji prawnej dla organizacji pozarządowych (PIC) – centrum nevladnih organizacij <http://www.pic.si/>, która ma status organizacji pozarządowych w interes publiczny w ochronie środowiska. <http://www.pic.si/> Istnieją jednak także organizacjom pozarządowym, które mają status prawny tego wsparcia w ramach organizacji i uczestniczą w niektórych przypadkach (np. dopps ptactwa w Słowenii (društvo za opazovanje preučevanje ptic Słowenia) <http://www.ptice.si/>). <http://www.ptice.si/>

XIII. Terminowość

Organy administracyjne mają zazwyczaj do podjęcia decyzji w terminie 30 dni. W niektórych przypadkach, gdy potrzebne są dodatkowe ustalenia, procedury powinny podjąć decyzję w terminie 60 dni. Według niektórych specjalnych ustaw oznaczenia te mogą się różnić (zazwyczaj dłużej). Jeżeli organy administracyjne nie są aktywne lub zdecydowały się z opóźnieniem, nie nakłada się sankcji; Kandydaci mogą przystąpić do działań prawnych od czasu decyzji. W przypadku odwołania do organu administracji wyższego można się odwołać, jeżeli niższa narządów jako decyzję negatywną. Jeżeli nie istnieje wyższe administrującego, wnioskodawca powinien przypomnieć narządu, że czas, który upłynął, oraz że powinna ona stanowić decyzji w dodatkowych 7 dni. Po upływie tego terminu wnioskodawca może rozpocząć postępowanie sądowe przed sądem administracyjnym. Niektóre terminy ogólne są stosowane do wydawania decyzji w sprawach dotyczących środowiska oraz ustawy Prawo ochrony środowiska wprowadza różne terminy dla poszczególnych decyzji. W dekrete OOŚ, organ administracji może wydać pozwolenie środowiskowe okoljevarstveno soglasje”) („w ciągu 3 miesięcy (w tym okres 30 dni na konsultacje społeczne nie jest uwzględnione) i w ciągu 6 miesięcy pozwolenie środowiskowe okoljevarstveno dovoljenje” („dyrektywa SEVESO i IPPC) – inne (30 dni na konsultacje społeczne, również nie jest uwzględnione). Zasadniczo do Sądu prawo nie przewiduje żadnego ograniczenia, jednak poszczególne akty prawne wprowadzają pewne wyjątki. Prawo to jest ustawa Prawo ochrony środowiska, który stanowi termin 3 miesiąca, sąd administracyjny decyzji w sprawie pozwoleń środowiskowych oraz pozwoleń środowiskowych. W innych sprawach dotyczących środowiska przed Sądy słoweńskie nie obowiązują ustawowe terminy wydawania decyzji. Jeżeli postępowanie rozpoczyna się ze znacznym opóźnieniem lub trwa zbyt długo, by podjąć decyzję, zgodnie z ochroną prawa do rozprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, strony postępowania mają prawo do złożenia odwołania do nadzoru przez właściwego sądu. Następnie sędzia sprawozdań w tej sprawie i wyjaśnia powody opóźniania, po czym pewne działania mające na celu przyspieszenie procesu są podejmowane. Jeżeli nie istnieją przyczyny opóźnienia, strona ma prawo do rekompensaty finansowej pod pewnymi warunkami. Strony w postępowaniu sądowym obowiązują rygorystyczne terminy. Po otrzymaniu odpowiedzi ze strony Trybunału, pozwany powinien odpowiedzieć w terminie 30 dni, w przeciwnym wypadku Sąd mógłby podjąć decyzję na korzyść powoda. Ponadto należy przesłać do sądu lub proponowanych na pierwszej rozprawie, najpóźniej; Później, możliwe jest jedynie, jeżeli strony nie mogła ona w wyznaczonym terminie poza ich winy. Nie istnieje typowy czas trwania postępowań sądowych dla środowiska, ponieważ istnieją tylko nieliczne, lecz sądy administracyjne prawdopodobnie decyzję w ciągu jednego roku.

XIV. Inne kwestie

Decyzje środowiskowe są zazwyczaj zakwestionowane w toku postępowania administracyjnego w ramach udziału w postępowaniu lub ze środków odwoławczych od wydanych decyzji administracyjnych. Nie ma zbyt wielu spraw środowiskowych zaskarżane przez obywateli; Głównym tego powodem jest brak fachowej wiedzy z zakresu prawa ochrony środowiska. Odbiorcy nie mają wystarczającej wiedzy na ten temat, są właściwe dla takich procedur. Z drugiej strony, nie są systematycznie prawników wykształconych w sprawach środowiskowych. W związku z powyższym istnieje niewielka liczba spraw środowiskowych w Słowenii. Ponadto istnieje około 1500 różnych ustaw i przepisów wykonawczych w zakresie planowania przestrzennego, ochrony środowiska i przyrody z wyspecjalizowanymi rozporządzeń odnoszących się do lasów, wód, rolnictwa itp., które nieustannie się zmieniają, dlatego trudno jest je rozwiązać. Planowania przestrzennego i ochrony środowiska są ze sobą ściśle powiązane, a decydentami dotyczącego środowiska i planowania przestrzennego są ściśle oddzielone. Wszystkie te kwestie zostały zakończone w odniesieniu do procedury przyznawania pozwoleń na budowę, gdy jest już dość późno na podjęcie działań. Dlatego nie ma prostego i bezpośredniego portalu do informowania społeczeństwa o dostępie do wymiaru sprawiedliwości, zgodnie z wymogami

Konwencji z Aarhus. Ministerstwo Środowiska wspierane finansowo przygotowaniem broszurę na temat środków prawnych w sprawach dotyczących środowiska (w 2010 r.), która nie jest publikowana (w języku angielskim) na stronie internetowej PIC: http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf.

Alternatywne metody rozwiązywania sporów jako potencjalny sposób rozwiązywania problemów lub konflikt jest możliwe w Słowenii. Nie istnieją szczególne przepisy, ale wiele wyspecjalizowanych i dobrze wykształconych mediatorów i oferują swoje usługi. W przypadkach już sprawę do sądu, wówczas Strony mogą przejść przez procedurę alternatywnego rozstrzygnięcia sporów, zgodnie z ustawą w sprawie alternatywnych metod rozwiązywania sporów w sprawach sądowych, które obowiązuje od czerwca 2010 r. ADS procedura zaczyna się od wniosku sądu (Trybunał zobowiązany jest przedkładać taki wniosek) lub na wniosek sądu lub strony. ADR nie są możliwe w sytuacjach podlegających jurysdykcji sądu administracyjnego.

XV. Cudzoziemcy

Słoweńska konstytucja zabrania dyskryminacji ze względu na kraj pochodzenia i języka. Sprawy sądowe, środki odwoławcze i wszystkie inne pisma przedłożone Trybunałowi muszą być sporządzone w języku słoweńskim. W regionach przygranicznych w Słowenii, gdzie mieszkają mniejszości włoskiej i węgierskiej, włoskiej lub węgierskiej używa się języka. Wyrok Trybunału i innych tekstów pisanych, także w języku słoweńskim, węgierskim i włoskim (lub). Jeżeli uczestniczy w rozprawie, ma prawo do używania własnego języka tłumacza i przetłumaczyć dostarcza bezpłatnie.

XVI. Sprawy transgraniczne

Uwzględniania powiązanych zagadnień środowiska regulowane są ustawą – Prawo ochrony środowiska. Reguluje ona kwestie:

1. Przypadki zanieczyszczenia transgranicznego współpracy resortów obu krajów w celu wymiany informacji i przygotowanie planów na rzecz poprawy sytuacji;
2. Współpraca w ramach SEA i OOS: jeżeli projekt lub działanie mogą mieć skutki transgraniczne, Ministerstwo przesyła właściwemu organowi kraju dotkniętego klęską planu lub przedsięwzięcia w sprawozdaniu dotyczącym środowiska, który składa wniosek o oświadczenie dotyczące zaangażowania danego kraju w procedurze. Jeśli państwo dotknięte klęską pragnie zaangażować się, wówczas właściwe organy obu państw decyduje o terminie, w którym dotkniętego państwa powinny przygotowywać komentarze na temat planu i sprawozdania dotyczącego wpływu na środowisko;
3. Współpraca SEA i OOS z jednym z państw członkowskich UE: Jeżeli Ministerstwo jest wprowadzone do planu lub projektu sprawozdania dotyczącego środowiska innego państwa oraz decyduje, jaki mogą mieć pewien wpływ na Słowenii, niż Ministerstwo przekazuje oświadczenie właściwemu organowi innego państwa, z udziałem słoweńskiego Ministerstwa do postępowania. W przypadku gdy państwo wyrazi zgodę, uwagi słoweńskich organów odpowiedzialnych za ochronę środowiska w Słowenii obszary powinny zostać pozyskane i społeczeństwo powinno być zaangażowane, podobnie jak w krajowych planach działania lub OOS lub SEA. Po otrzymaniu uwag, ministerstwo przekazuje je właściwemu organowi innego państwa. Jeżeli Ministerstwo Środowiska uzyskuje informacje na temat przygotowań do nieformalnych planami lub działaniami w innych krajach, które mogłyby mieć wpływ na Słowenii, a następnie żąda planu lub przedsięwzięcia na środowisko i sprawozdanie dotyczące środowiska opracowane przez inne państwo. Prawo ochrony środowiska zawiera tylko przepisy dotyczące krajowego udziału społeczeństwa, kiedy państwo decyduje się do transgranicznego SEA i OOS. Wskazuje ona, że ministerstwo powinno obejmować publiczne, podobnie jak w przypadku krajowych SEA i OOS. Oznacza to 30 dni od podania do wiadomości publicznej i otwartej debaty publicznej. Nie istnieją przepisy dotyczące wyboru sądu w Słowenii lub w innym kraju. Przed sądami krajowymi, jedynie decyzje mogą być zaskarżane słoweńskich sądach.

Powiązane strony

- Coś o systemie sądownictwa i postępowań w Słowenii w europejskiej sieci sądowniczej w sprawach cywilnych i gospodarczych: http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction_courts/jurisdiction_courts_sl_n_en.htm.
- Nie istnieje strona internetowa zawierająca ustawodawstwo krajowe dotyczące dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, ani strona internetowa zawierająca informacje na temat dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska w usystematyzowany i dostępny sposób; ale:
  - rejestr wszystkich przepisów w Słowenii <http://zakonodaja.gov.si>
  - Środki odwoławcze w sprawach środowiskowych podręcznik (Legal sredstva na področju varstva okolja) przygotowany przez centrum informacji prawnej dla organizacji pozarządowych (PIC – nevladnih organizacij Pravno-informacijski Center (PIC) w 2010 r. http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf

- Słoweński sąd oficjalnej stronie <http://www.sodisce.si/> <http://www.sodisce.si/>
- Eksperti w dziedzinie ochrony środowiska są zarejestrowani na liście biegłych sądowych ministerstwa sprawiedliwości i administracji publicznej oraz Sądem rzeczoznawców: http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView
- nie istnieje wykaz prawników zajmujących się kwestiami środowiskowymi i pro bono prawa ochrony środowiska, zatem tylko powiązanie w Słoweńskiej Izbie Adwokackiej (Odvetniška zbornica Slovenije) <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar> <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar>
- Rzecznik Praw Obywatelskich (Varuh človekovih pravic) <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6> <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6>
- Prokuratorzy <http://www.dt-rs.si/si/english/> <http://www.dt-rs.si/si/english/>
- Pełnomocnik ds. Informacji (Informacijski pooblaščenec) — <https://www.ip-rs.si/?id=195> <https://www.ip-rs.si/?id=195>
- Odpowiednie organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony środowiska – Status (Status interesu publicznego przez Environmental Protection Act):
  - Umanotera, Slovenska fundacija trajnostni sloveńskie za razvoj (Fundacji na rzecz zrównoważonego rozwoju) <http://www.umanotera.si/> — koordynatora sieci pozarządowych organizacji ekologicznych planu B za slovenjo <http://www.planbzasslovenijo.si/plan-b-za-slovenijo> i członkowie <http://www.umanotera.si/> <http://www.planbzasslovenijo.si/plan-b-za-slovenijo>
  - Ipop, inštitut za politike prostora (Instytut polityki przestrzennej) <http://ipop.si/> — koordynatora sieci organizacji pozarządowych zajmujących się kwestiami przestrzeni Mreža za prostor (netto) oraz pomieszczenia dla członków <http://ipop.si/>
  - Nacisk društvo za razvoj sonaraven (stowarzyszenie na rzecz zrównoważonego rozwoju) <http://focus.si/index.php?node=35> <http://focus.si/index.php?node=35>
  - W dopps društvo za opazovanje preučevanje ptactva ptic Slovenije (Słowenia) <http://www.ptice.si/> <http://www.ptice.si/>
  - Slovenski e-Forum, društvo za energetsko ekologijo e-Forum ekonomiko w Słowenii (stowarzyszenie na rzecz wydajności energetycznej i ochrony środowiska) <http://www.se-f.si/home> <http://www.se-f.si/home>
  - Pravno-informacijski organizacij nevladnih Center – Centrum Informacji Prawnej dla Organizacji Pozarządowych (PIC) http://www.pic.si/index.php?option=com_content&task=view&id=208&Itemid=195 http://www.pic.si/index.php?option=com_content&task=view&id=208&Itemid=195
  - Alpe Adria Green <http://alpeadriagreen.wordpress.com/> <http://alpeadriagreen.wordpress.com/>
  - Lutra, inštitut za ohranjanje naravne dediščine (Lutra, Instytut konserwacji dziedzictwa przyrodniczego) <http://www.lutra.si/> <http://www.lutra.si/>
  - Trajnostni inštitut za razvoj (Instytut na rzecz Ekorozwoju) <http://www.itr.si/> <http://www.itr.si/>
  - EKO krog društvo za naravovarstvo okoljevarstvo (ECO w okręgu, ochrona przyrody i stowarzyszenia na rzecz ochrony środowiska) <http://www.ekokrog.org/> <http://www.ekokrog.org/>
  - Ekologi Brez'a Meje (ekologów bez granic) <http://ebm.si/oj/> <http://ebm.si/oj/>
  - Nikt nie może zasłaniać Brez izgovora Slovenija (Słowenia) <http://www.noexcuse.si/> <http://www.noexcuse.si/>

Ta wersja treści strony została przetłumaczona maszynowo. Autorzy tej strony nie ponoszą odpowiedzialności za jakość tłumaczenia maszynowego.

Ostatnia aktualizacja: 14/09/2016